

som bekendt er der nogle miljøproblemer, især vand- og luftforurening, som er internationale, og som derfor selvfølgelig kræver internationale løsninger.

Men på den anden side er det jo også vigtigt, at vi ikke laver nogle regler, der begrænser den frie handel. Vi skal jo forsøge at begrænse den frie handel så lidt som muligt, og derfor er det for os at se udmærket, at WTO begynder at beskæftige sig med miljø, bl.a. for at sikre, at miljøregler, som bliver vedtaget i andre fora eller i forskellige konventioner, ikke kommer til at udgøre en trussel for den internationale handel.

Vi er klar over, at SF vil gå længere på dette punkt, og vi har jo også mærket os, at SF har en væsentlig alliancepartner i Frankrig, og det synes jeg siger lidt om, hvad det er for synspunkter, SF står for, når man sådan presser på for at få miljø og arbejdstagerrettigheder med, for Frankrig er jo et meget protektionistisk land, og SF er jo ikke specielt glad for fri handel. SF stemte jo imod pakken, dvs. det indre marked, og det, at man opstiller alle mulige krav, som begrænser den frie handel, er jo helt i tråd med SF's politik. Så vi er ikke så overraskede over, at især SF er bekymret, og at SF foreslår en alternativ dagsorden.

For os at se bør miljø fortsat behandles i særskilte konventioner, og det er jo så WTO's opgave at acceptere konsekvenserne af disse verdensomspændende aftaler. Men WTO er ikke en miljøorganisation og heller ikke en ulandsorganisation; det er en handelsorganisation, og derfor må vi være kritiske, når man forsøger at inddrage respekt for miljøet i WTO.

Jeg er helt enig i, at det er vigtigt, at WTO arbejder med miljøemnet, for der er en naturlig berøringsflade, men der er jo, som jeg allerede har nævnt, konventioner, der både har miljø og handel med, og for at få nogle miljøkrav gennemført er man nok nødt til at kunne presse på ved hjælp af bl.a. handelssanktioner.

I Venstre støtter vi begrænsninger af den frie markedsøkonomi, når det tjener nogle overordnede miljømæssige interesser, og vi finder også, at det er i dansk erhvervslivs interesse, fordi det jo betyder, at det ikke kommer til at gå enegang, for det, at man i andre lande også stiller miljøkrav, betyder jo i praksis, at det danske erhvervslivs konkurrenceevne bliver mere lige med konkurrenternes.

Miljøpolitik er også relativt let at håndtere i denne sammenhæng, fordi den faktisk kan

kvantificeres og der kan opstilles nogle objektivt konstaterbare krav.

Så vi synes, det er udmærket, at miljø bliver inddraget. Det er konklusionen på diskussionen om dette nye emne.

Vi er lidt mere skeptiske, når det drejer sig om arbejdstagerrettigheder, fordi arbejdstagerrettigheder let kan gå hen og blive politik. Og når hr. Ove Fich taler om, at man i hvert fald må kunne kræve et minimum af en social dimension, så bliver jeg meget nervøs, for den sociale dimension, vi kender, er fyldt med detaljer, og hvis man begynder at indføre dem som internationale krav og som forudsætninger for lige adgang til de internationale markeder, frygter vi faktisk, at ulandene får problemer med at komme af med deres varer.

Det er i forvejen meget svært for ulande at sælge varer f.eks. til EU, fordi vi jo har meget strenge beskyttelseskrav, som ulandenes varer også skal leve op til. Så hvis man oven i dét kræver et minimum af en social dimension af dem, som Socialdemokratiet sagde, så er vi altså bange for, at det, man reelt gør, er at holde ulandene ude.

Derfor mener vi, man skal være meget varsom på det punkt, og dér vil jeg så holde mig til, hvad udenrigsministeren sagde, nemlig at vi skal arbejde for, at de mere fundamentale arbejdstagerrettigheder i de generelle ILO-konventioner kommer ind, for de er jo en slags forlængelse af menneskerettighederne, og derfor mener vi faktisk, at det er fornuftigt at medtage dem. Men vi vil advare imod for meget idérigdom og detaljerytteri på dette område.

Afslutningsvis vil jeg sige, at de vigtigste hovedpunkter på WTO-konferencen er en udbredt vedtagelse af internationale standarder og gensidig anerkendelse og at sikre den frie handel og ikke at føre ulandspolitik og miljøpolitik.

Danmark er medlem af EU, og når vi taler om WTO, er det vigtigt, at vi netop benytter vores plads i EU til at påvirke beslutningerne dér og så derefter står sammen med de øvrige lande, når sagerne rejses på WTO-ministerkonferencen.

Derfor finder vi, at det er fornuftigt at holde sig til den dagsorden, som hr. Ove Fich har foreslået, og som faktisk er identisk med den, vi vedtog sidste år, på nær et enkelt punkt, for det er egentlig for sent nu at komme med nye dagsordenskrav til mødet i december i Singapore. Det er blevet forhandlet i EU, og jeg mener ikke,